

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
РАЙОНЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД

УТВЪРЖДАВАМ
ПРЕДСЕДАТЕЛ: Румяна Митева - Насева

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТА С ВЕЩИ ЛИЦА
актуализирани към 06.10.2025 година

I. НОРМАТИВНА УРЕДБА

НАРЕДБА № Н-1 от 14.02.2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица, която се прилага и за специалисти, назначени по съдебни и изпълнителни дела, които не са включени в списъците на вещите лица.

Наредба № 2 от 26.10.2011 г. за условията и реда за извършване на съдебномедицинските, съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи, включително и за заплащането на разходите на лечебните заведения

Наредбата за командировките в страната

Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина

II. ОПРЕДЕЛЯНЕ И НАЗНАЧАВАНЕ НА ВЕЩИ ЛИЦА ПО ДЕЛАТА

1. НАЗНАЧАВАНЕ

1.1. Вещо лице се назначава по искане на страната или служебно, когато за изясняване на някои възникнали по делото въпроси са необходими специални знания из областта на науката, изкуството и други области, включително и при провеждане на оглед или освидетелствуване.

1.2. Съдът може да назначи и повече вещи лица, когато това се налага с оглед на обстоятелствата по делото при сложност или комплексност на изследването.

2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВЕЩИ ЛИЦА

2.1. Вещите лица се определят от съда служебно и/или по предложение на страните от официално утвърдения и публикуван Списък на вещи лица за Благоевградски съдебен район.

2.2. При определянето на вещото лице се съобразява необходимата квалификация и специалност на експерта, обема, вида и естеството на поставените експертни задачи.

2.3. При определяне на конкретен експерт за изпълнение на експертизата, съответните служители в съда, в зависимост от фазата на управление на делото /съдебни секретари или деловодители/, веднага се свързват по телефон с него, за да получат потвърждение за изпълнение на възложената експертиза в необходимите и изискуеми се от съда и процесуалния закон срок. След потвърждение на възможност за изпълнение на допуснатата експертиза, съответните съдебни служители изпращат на експерта незабавно, включително и по електронен път, писмо с поставените задачи и се предоставя възможност на вещото лице за запознаване със съдебното дело и материалите към него.

2.4. При липсата на възможност за назначаване на вещо лице от утвърдения Списък на вещите лица за Благоевградски съдебен район, по същият ред се определя и назначава експерт от Списък на вещи лица за друг съдебен район или от съответно звено, структура или Университет, в които работят служители с необходимата квалификация и специалност.

2.5. Министерство на правосъдието поддържа Информационна система „Единен регистър на вещите лица“, която съдържа данни за вещите лица от утвърдените списъци по чл.398 от ЗСВ. Служебен достъп до ИС“ЕРВЛ“ имат съдиите и съдебните регистратори, определени от Председателя на съдилищата, в чиито райони се утвърждават списъци на вещи лица. Информационната система се достъпва от съдиите чрез КЕП.

В службите „Съдебни секретари“ и „Съдебно деловодство“, както и във всички съдебни зали се поддържат актуализирани списъци на вещите лица към Списъка на Благоевградски съдебен район.

Актуализирането на тези списъци се извършва по инициатива на съда или по инициатива на вещото лице, когато е променена информацията за контакт с него, възможността за извършване на експертизи или притежаваните специалности и допуск до класифицирана информация за вещото лице.

При депозиране на молба за промяна на поддържаната информация за даден експерт, същата се докладва на всички съдии и съдебни служители по вътрешната ел.поща и се прилага се към Списъка с експерти при съда от деловодителите и съдебните секретари.

2.6. При желание на вещо лице да участва в изпълнението на експертизи, включително и когато не е включено в Утвърденият за това списък на експерти за съдебният регион, същото може да депозира заявление до Председателя на съда по Образец в Приложение № 1 към тези правила. Това заявление се предоставя за сведение на всички съдии и съдебни служители и се прибавя към папката с информация за вещи лица.

2.7. Вписването на вещи лица в списъците към съдебните райони, се извършва съгласно процедурата чрез органите и сроковете, посочени в чл. 399 - 402 от ЗСВ и Наредба № Н-1 от 14.02.2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица.

2.8. Назначаването на вещите лица по делата се извършва с писмен акт на съда, в който изрично се посочват: предметът и поставените експертни задачи, необходимата специалност и квалификация на експерта, името, образованието и специалността на експерта, материалите, които се предоставят на вещото лице както и условията за изпълнение на експертизата /срокове, със или без оглед на място и вещи, депозит и начин на заплащане на експертния труд/.

2.5. Когато се налага експертизата да бъде извършена в почивни дни или през дните на официални празници, това се посочва в акта за възлагане на експертизата.

За улесняване достъпа на експерта до необходимите му документи и материали във връзка с изпълнение на експертизата, на същият ведно с писмото за възлагане на експертизата, се издава от съответният съдебен служител и съдебно удостоверение по чл. 395, ал. 2 на ЗСВ, с което вещото лице се легитимира пред трети лица и може да изисква от тях съдействие при изпълнение на възложените му експертни задачи . /Приложение № 2/

2.6. Вещите лица могат да се включват в изпълнението на еднолични, колективни, еднородни, комплексни, първоначални, допълнителни и повторни съдебни експертизи.

Съдът назначава еднородни експертизи, когато за решаването на задачите им се използват знания от една научна област.

Съдът назначава комплексни експертизи, когато за решаването на задачите им се използват знания от различни научни области.

При необходимост от експертни знания в една научна област, съдът включва вещите лица в единична експертиза, а когато за решаването на задачите са необходими знания от различни научни области, съдът включва вещите лица в комплексна експертиза.

Допълнителна експертиза се назначава, когато заключението на експерта не е достатъчно пълно и ясно, а повторна експертиза- когато то не е обосновано и възниква съмнение за неговата правилност.

2.7. Когато е допусната съдебна експертиза при внасяне на депозит за някоя от страните, вещото лице започва дейността по извършване на експертизата, след като е внесен депозит за заплащане на труда му.

След внасяне на определения от съда депозит, съответният деловодител незабавно уведомява за това експерта по телефон и изпраща писмото, ведно с другите предназначени за вещото лице съдебни книжа за изпълнение на възложената му експертиза.

3. ОСВОБОЖДАВАНЕ И ОТВЕЖДАНЕ НА ВЕЩИ ЛИЦА

3.1. Не могат да бъдат вещи лица:

1. лицата, спрямо които са налице основанията по чл. 29, ал. 1, т. 1 - 5 и 7 - 8 и ал. 2 от НПК, както и такива, спрямо които са налице основанията за отвод по чл. 22, ал. 1 от ГПК;

2. свидетелите по делото;

3. лицата, които се намират в служебна или друга зависимост от страните в процеса и техните защитници или повереници;
4. лицата, извършили ревизията, материалите от която са послужили като основание за започване на разследването;
5. лицата, които не притежават необходимата професионална правоспособност.

При наличието на горните основания, вещото лице е длъжно само да си направи отвод.

Заинтересованите лица предявяват отвода пред органа, който е назначил експертизата и същият се произнася незабавно и мотивирано по направеното искане.

3.2. При неизпълнение на възложените експертни задачи в определените за това срокове и в изискуемата се за това компетентност и пълнота, или когато вещото лице не може да изпълни експертизата поради обективни причини /болест, служебен ангажимент, отводи, отсъствие и др. /съдът служебно и/или по искане на страните може с мотивиран акт да освободи експертите по делото и замени същите с други такива.

3.3. При оттегляне на иска, частната тъжба или прекратяване на съдебното производство, съдът незабавно уведомява експерта за отпадналата необходимост от изготвяне на експертно заключение.

Ако към датата на прекратяване на делото, експертът е изготвил заключението си, макар и последното да не е прието по визираната обективна причина, съдът присъжда на вещото лице направените от него разноски за изпълнение на експертизата, както и експертно възнаграждение при условията на наредбата и съгласно представената от него Справка-декларация.

III. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВЕЩИТЕ ЛИЦА В СЪДЕБНИТЕ ПРОЦЕДУРИ

1. ПРАВА НА ВЕЩИТЕ ЛИЦА

1.1. Вещото лице има право да се запознае с материалите по делото, които се отнасят до въпросите на експертизата; да изисква допълнителни материали и да взема участие при извършването на отделни действия по разследването, когато това е необходимо за да изпълни възложената му задача; да получи възнаграждение за положен труд и да му се заплатят разходите, които е направил, както и да иска отмяна на актовете, които накърняват неговите права и законни интереси.

Когато в експертизата са включени няколко вещи лица, те имат право да се съвещават, преди да дадат заключението. При единодушие вещите лица могат да възложат на едно от тях да изложи пред съответния орган общото заключение, а когато са на различно мнение - всяко от тях дава отделно заключение и може да подпише заключението при особено мнение, което мотивира писмено .

1.2. Съдът уведомява своевременно вещите лица за допуснатата и назначена съдебна експертиза с тяхно участие и им предоставя съдебният акт, ведно с необходимите материали за изпълнението ѝ .

Съдът е длъжен да определи подходящ срок за изпълнение на експертизата при съобразяване вида и естеството на поставените експертни задачи и обема от работа, дейности, изследвания, които са необходими за изпълнението ѝ .

1.3. Вещото лице има право да изложи устно и защити експертното си заключение пред съдебният състав и страните, като отговаря и на поставени му от тях в тази процедура въпроси.

1.4. По преценка на съда и при недостатъчна пълнота и яснота на експертното заключение, на експерта може да се предостави възможност да допълни заключението си с допълнителна експертиза.

При недостатъчна обосновааност на експертното заключение и възникване на съмнение в неговата правилност, съдът може да назначи повторна експертиза с участието на същото вещо лице или да го замени с друго такова.

1.5. При разногласие между вещите лица, всяка група излага своите отделни мнения. Когато съдът не може да вземе становище по разногласието, той изисква от същите вещи лица допълнителни изследвания или назначава други вещи лица.

След разпита на вещите лица, същите могат да бъдат изслушани отново и разпитани допълнително от съда, ако той прецени, че това е необходимо за изясняване на обективната истина и обстоятелствата по делото.

1.6. Вещото лице има право да присъства при изслушване на свидетелите в процеса, чийто показания имат отношение към експертизата и да задава чрез съда въпроси на тези свидетели, във връзка с експертизата си.

1.7. Разпит в наказателното производство на вещо лице, което се намира извън страната, може да се извърши и чрез видеоконференция или телефонна конференция, когато това се налага от обстоятелствата по делото.

1.8. След изготвяне на експертното заключение и приемане на същото от съда, експерта има право на възнаграждение за труда си, както и такова за направените разходи за използвани материали и консумативи, пособия, технически средства, машинно и компютърно време и други необходими разходи при изпълнение на експертизата.

Направените от вещите лица пътни разходи, се възстановяват от бюджетната сметка на съда или от страните в процеса, като експертите имат право на дневни разноски и командировъчни по правилата на Наредбата за командировките в страната и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина.

1.9. Вещото лице има свободен достъп и може да прави справки по делото, по което е назначено, да получава безплатно копия от книгата и документите по делото и сведения с предимство в съда, прокуратурата, органите на досъдебното производство, административните органи и други служби и навсякъде, където е необходимо, като се легитимира с удостоверение, издадено от органа, назначил експертизата. Вещото лице не дължи такси за издаване на съдебни удостоверения във връзка с поставената задача.

Съдът, прокуратурата, органите на досъдебното производство, административните органи и други служби в страната са длъжни да оказват съдействие на вещите лица.

Всички държавни органи, юридически лица и граждани, при които се намират материали, необходими за експертизата, са длъжни да осигурят достъп на вещото лице до тях съобразно нивото на достъп до класифицирана информация, което то притежава, както и да оказват необходимото съдействие за изпълнение на задачите на експертизата.

Когато вещото лице счита, че поставените му експертни задачи са неясно формулирани от съда или излизат извън кръга на неговата компетентност, то може да уведоми за това съда и да поиска допълнение или преформулиране на поставените му експертни задачи.

Вещото лице може да депозира писмен мотивиран отказ за изготвяне на експертизата в 7-дневен срок от получаване на съобщението за конкретните задачи.

Служителите в служба "Деловодство" са длъжни да уведомят незабавно по телефон съответните вещи лица при постъпването на нови документи и доказателства, след предаване на делото във вещото лице, ако тези документи и доказателства имат отношение към допуснатата и назначена от съда експертиза.

Когато съдът е възложил на страните също да съдействат за изпълнение на експертизата, служителите в служба "Деловодство" улесняват и подпомагат комуникацията между страните и експертите, чрез своевременно предоставяне на информация за връзка и контакт по между им .

2. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВЕЩИТЕ ЛИЦА

2.1. Вещото лице е длъжно да се яви пред съответния орган, когато бъде призовано и да даде заключение по въпросите на експертизата.

Вещото лице може да откаже да даде заключение само когато поставените въпроси излизат извън рамките на неговата специалност или материалите, с които разполага, не са достатъчни, за да си състави обосновано мнение.

2.2. Вещото лице представя заключението си в срок не по-късно от 7 дни преди датата на съдебното заседание.

2.3. Експертното заключение се представя в писмен вид, в отделен

екземпляр за съда и за всяка от страните, като същото има следното съдържание: името на експерта и неговата специалност и/или квалификация, на какво основание е извършена експертизата; къде е извършена; задачата, която е поставена; материалите, които са били използвани; изследванията, които са извършени и с какви научни и технически средства е направено това; резултатите, които са получени и изводите от експертизата. Заключениеето се подписва от вещото лице. Изготвената експертиза се представя заедно със справка-декларация, към която се прилагат документи за извършените разходи, или със сметка по образец, утвърден със заповед на министъра на вътрешните работи, когато експертизата е извършена от вещо лице, което е служител на МВР.

Ако при извършването на експертизата се открият нови материали, които имат значение по делото, но по които не е била поставена задача на експерта, вещото лице е длъжно да ги посочи в заключението си и да вземе отношение по тях при разпита си в съдебното заседание.

При участието на няколко експерти, експертното заключение се подписва от всички вещи лица. Ако някой от експертите подпише заключението с особено мнение, трябва писмено да обоснове същото.

2.4. Експертът е длъжен да даде вярно и безпристрастно експертно заключение, както и да проявява добросъвестност, обективност, всеостранност и пълнота при извършване на експертното изследване.

При изпълнение на експертизата, експертът трябва да съобрази и използва съвременните постижения в съответната научна област.

2.5. Когато по делото са представени веществени доказателства, които имат отношение към експертизата, експертът задължително следва да извърши личен оглед на същите преди изпълнение на експертизата.

Ако по делото са представени писмени доказателства, съдържащи характеристики на вещите, имащи отношение към експертизата, вещото лице задължително се запознава и съобразява и с тези документи и характеристики.

2.6. Вещото лице няма право да разпространява информацията за обстоятелствата, фактите и документите, които са му станали известни в хода на съдебната експертиза.

Експертът е длъжен да спазва принципа на поверителност при ползваната информация по съдебните дела и да спазва професионалната етика, като при прекратяване на функциите си, вещото лице не е освободено от задължението си да пази информацията по делата, свързана с дейността му като такова.

2.7. Вещото лице не може да приема каквито и да е подаръци, услуги, ангажиране по други дела, ангажиране за работа, услуги или консултации от страна по делото или нейни представители до приключване на делото. Към всяка експертиза вещото лице представя декларация, че не е в конфликт на интереси във връзка с изготвянето ѝ.

2.8. Вещото лице популяризира дейността си по начин и със средства, които дават вярна представа за неговата компетентност и възможностите на съответния вид експертиза.

2.9. При неявяване или отказ да даде заключение без уважителни причини, вещото лице се наказва с глоба, която може да се обжалва в 7-дневен срок от датата на уведомяването, пред наложилният санкцията съдебен състав . Ако експерта посочи уважителни причини за неявяването си, наложената санкция се отменя с аналогичен съдебен акт .

2.10. При нежелание на експерта или обективна невъзможност да участва и изпълнява съдебни експертизи, същият следва да заяви това писмено, за да се уведомят съдиите и съдебните служители, както и за да се отрази това обстоятелство към Списъка с вещи лица при РС-Благоевград .

IV.ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДЕПОЗИТИ ЗА ЕКСПЕРТИЗИ, ПРИСЪЖДАНЕ НА РАЗНОСКИ И ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ НА ВЕЩИТЕ ЛИЦА

1. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДЕПОЗИТИ ЗА ЕКСПЕРТИЗИ

1.1. Със съдебният акт, чрез който се допуска и назначава съдебна експертиза, съдът определя и условията, при които следва да се извърши тя /за сметка на бюджета на съда или след заплащането на депозит/, като се посочва конкретният размер на дължимия депозит, страната-вносител, срока на внасяне и сметката, по която следва да се внесе депозита.

1.2 При определянето размера на депозита, който предварително се внася за изпълнение на съдебната експертиза, съдът отчита: сложността и спецификата на поставената експертна задача; компетентността и степента на квалификацията на вещото лице; обемът на работата и други обстоятелства, във връзка с извършването на експертизата.

Размерът на депозита по възможност трябва да кореспондира с размера на окончателното експертно възнаграждение, определяно съгласно обичайната практика на съда и експертите, при изпълнение на експертизи от възложеният предмет и обем на работа.

1.3 Съдът следи служебно за своевременното внасяне на дължимия депозит за вещо лице, като след внасянето на депозита, съответният деловодител уведомява за това експерта по телефон.

При невнасянето на определения депозит в срок, съдът също уведомява вещото лице и предприема адекватни организационни мерки като дава указания за внасяне на депозита от съответната страна.

1.4. Определеният депозит се внася по набирателна сметка на РС-Благоевград, предварително обявена на страните и оповестена на всички участници в съдебните процедури по подходящ начин, в това число и чрез сайта на съда.

1.5. Вещото лице започва дейността по извършване на експертизата,

след като е внесен депозит за заплащане на труда му и се уведоми за това от съответната съдебна служба.

2. ПРИСЪЖДАНЕ НА РАЗНОСКИ ЗА ЕКСПЕРТИТЕ

На вещото лице, включително и когато е служител на МВР или служител на Прокуратурата на Република България, назначен на експертна длъжност, се заплащат разходите за пътни, дневни и квартирни, необходими за изготвяне на възложената експертиза, от органа, назначил експертизата, съгласно размерите, предвидени в Наредбата за командировките в страната и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина.

Пътни, дневни и квартирни се заплащат за всяко явяване на вещото лице пред органа, назначил експертизата, или пред органа, който го е призовал в едномесечен срок, считано от разпореждането на органа за изплащането им. Разходите за пътни, дневни и квартирни, необходими за изготвяне на възложената експертиза, могат да бъдат изплатени на вещото лице и авансово с писмено разпореждане на органа, назначил експертизата.

2.1. Пътни разходи:

Пътни разходи при пътуване с обществен транспорт се определят срещу представени билети- датите на пътуване върху билетите следва да съвпадат с дните на явяване в Районен съд – Благоевград или датата на работа във връзка с изготвяне на експертизата, като датата на пътуване следва да съвпада с датата, посочена в справката-декларация на вещото лице.

Пътни разходи при пътуване с лично МПС се определят от съдията – докладчик след представяне на оригинален фискален бон за заредено гориво с дата, отговаряща или предхождаща датата на съдебното заседание (в рамките на същия месец) или датата на работа във връзка с изготвяне на експертизата, като датата на пътуване следва да съвпада с датата, посочена в справката-декларация на вещото лице; копие от свидетелство за регистрация на МПС – Част I на съответното лично моторно превозно средство; разпечатка на разходната норма, определена от производителя на моторното превозно средство; разпечатка на маршрута и разстоянието в километри по републиканската пътна мрежа.

Пътни разходи при пътуване със самолет- билет и бордна карта.

По разпореждане на съдията – докладчик се издава РКО Обр. 98 за определените пътни разноси на вещото лице.

2.2. Дневни пари:

На вещото лице, когато остава да ношува в мястото на командировката, се заплащат дневни пари в размер на 40,00 лева за всеки ден от командировката, а когато изпълнява служебните си задължения през по-голямата част от работното време /повече от 4 часа/ в друго населено място, без да ношува, се изплащат 20,00 лева.

2.3. На вещото лице се заплащат квартирни пари за нощуване в мястото на командировката в размер на действително платените (вкл. за данъци и такси) срещу представен документ, издаден по установения ред, но не повече от определения лимит в наредбата 150 лева. Не се допуска компенсация между отделните нощувки.

2.4. Не се заплащат квартирни пари, когато е ползувана безплатна държавна или обществена квартира, както и когато командировката на експерта е в населено място, където живее той или семейството му.

Съдия-докладчика по делото определя командировъчните пари след като е проверил за наличието на по-горе изброените документи. При липса на разходооправдателни документи, съдията докладчик отказва признаването им като пътни и квартирни разходи.

Въз основа на определението на съдията-докладчик по делото, съдебният секретар-протоколист издава РКО обр. 98а на съответното вещо лице в деня на съдебното заседание.

РКО обр. 98а се издава в оригинал за счетоводството на съда, а копие от него се прилага към делото.

Не се признават за разходи, освен за случаите на други условия, оказващи влияние върху заплащането за извършената работа, в това число срочност на изпълнението, работа в почивни дни и национални празници - по преценка на съда: разходи за билет за самолет освен когато командировката е в чужбина; пътни разходи без представяне на билет или друг документ, удостоверяващ извършения разход; разходи за една нощувка над 150 лв.

3. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕКСПЕРТНО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

3.1. Изготвената експертиза се представя заедно с декларация по чл. 35, ал. 2 от Наредба № Н-1 от 14.02.2023 г., справка-декларация по чл. 23, ал. 2 и чл. 24, ал. 2 от Наредба № Н-1 от 14.02.2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица към която се прилагат документи за извършените разходи или сметка по образец.

След приемане на експертното заключение, съдът присъжда със съдебен акт заплащането на възнаграждение на експерта съобразно изготвена от него собственооръчно попълнена писмена декларация по Приложение № 3 на Наредба № Н-1 от 14.02.2023 г.

3.2. При явяване на вещо лице и отлагане на делото по независещи от него причини на същото освен разходите се заплаща и възнаграждение в размер не по-малко от 40 лева.

При явяване на вещото лице за изслушване по изготвена в досъдебната фаза на наказателния процес експертиза, освен пътни, дневни и квартирни разходи, се заплаща възнаграждение не по-малко от 40 лв.

Когато за извършването на експертиза е определено вещо лице, което е служител на МВР, на министерството се заплащат направените разходи за труд, консумативи и режимните разноски. Определените възнаграждения в

случаите, когато вещото лице е служител на МВР, се заплащат на министерството. На експерта се заплащат само пътни, дневни и квартирни разходи.

Когато за извършването на експертиза е определено вещо лице, което е служител на ПРБ, назначен на експертна длъжност, органите, назначили експертизата, заплащат на прокуратурата направените разходи за труд, консумативи и режимните разноски. Определените възнаграждения за явяване, когато вещото лице е служител на прокуратурата, назначен на експертна длъжност, се заплащат на ПРБ, а на експерта се заплащат само пътни, дневни и квартирни разходи.

3.3. Съдията-докладчик, възложил експертизата, определя възнагражденията, като съобразява и преценява: сложността и спецификата на поставените задачи; компетентността и степента на квалификация на вещото лице; времето, необходимо за извършване на експертизата; обема на извършената работа; необходимите разходи за извършването на експертизата, като употреба на материали, консумативи, използвани пособия, съоръжения и други; други условия, оказващи влияние върху заплащането за извършената работа, в това число срочност на изпълнението, работа в почивни дни и национални празници.

Обстоятелствата, свързани с положеното време, обем, вид естество на свършена работа, разходи, консумативи, материали и пособия, използвани и вложени при изпълнение на експертизата, се посочват изрично в Справка Декларацията на експерта приложение към чл.23, ал.2 и чл.24, ал.2 от Наредбата. При съобразяване и преценка на обстоятелствата по изготвянето на експертизата, справката – декларация не обвързва съда.

При извършване на експертиза от вещо лице, което е служител на МВР, разходите за труд, консумативи и режимни разноски се установяват със сметка по образец, утвърден със заповед на министъра на вътрешните работи.

Когато вещото лице не представи документи за разходите си при изпълнение на експертизата, те се заплащат по преценка на съда, назначил експертизата.

За отделните видове експертизи на вещото лице се определя възнаграждение съобразно действително отработените часове и направените разходи за извършване на експертизите.

Когато експертизата е изготвена от няколко вещи лица, възнаграждението за всяка от тях заплаща поотделно съобразно индивидуално попълнена декларация по наредбата за вложен труд, време и разходи в извършването на експертизата.

3.4. За всеки действително отработен час на експерта се заплаща възнаграждение в размер на 3,5% от установената минимална работна заплата за страната към датата на възлагане на експертизата.

Броят на действително отработените часове се установява от справка-

декларация или сметка по образец.

За особено сложни и специфични експертизи, извършени от висококвалифицирани вещи лица, възнаграждението може да бъде увеличено до 100 %.

За експертизи, извършени в почивни дни, възнаграждението може да бъде увеличено от 75% до 150 %, а през дните на официални празници – от 100 % до 200 %.

3.5. Когато прецени, че са налице основания да увеличи първоначално определеното възнаграждение, съдът възложил експертизата, определя окончателно възнаграждение с протоколното си определение .

Ако съдът прецени, че няма основание за увеличаване на първоначално определеният размер на експертното възнаграждение, то остава в този си размер.

Ако прецени, че са налице обективни основания за намаляване на посоченото от експерта възнаграждение по подадената от него справка-декларация, съдът може да намали размера на възнаграждението като посочи подробно мотивите за това в протоколното си определение по делото.

Възнаграждение се определя и заплаща на експерта и при устно допълнение към експертизата.

3.6. Експертното възнаграждение не може да се определя под условие или да се обвързва с изхода от решаването на делото.

Първоначалното възнаграждение на вещото лице не се изплаща, ако органът, възложил експертизата, не приеме заключението.

3.7. Възнаграждението и разходите на вещото лице за извършване на експертизата, се изплащат въз основа на писмено разпореждане на съдията, който го е назначил. Сумите се изплащат по банков път в срок до 30 дни от приемане на експертизата. Плащането се извършва след представяне на документ, съдържащ реквизитите по чл.7 от Закона за счетоводството.

4. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАЗХОДИТЕ И ЕКСПЕРТНОТО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ ПО СЪДЕБНОМЕДИЦИНСКИ, СЪДЕБНОПСИХИАТРИЧНИ И СЪДЕБНОПСИХОЛОГИЧНИ ЕКСПЕРТИЗИ

4.1. Разходите по извършване на съдебномедицинските, съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи се формират от разходите на лечебното заведение и разходите за възнаграждение на вещото лице. Възнаграждението на вещото лице се определя съгласно условията и реда на Наредба № Н-1 от 14.02.2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица.

4.2. На лечебните заведения се възстановяват разходите, направени за

извършената експертиза, които включват преки и непреки разходи, както и при необходимост на допълнителни разходи, свързани с извършването на съответната експертиза съгласно максималните размери на разходите, определени в приложението към чл.30, ал.2 и ал.4 от Наредба № 2 от 26.10.2011 г. за условията и реда за извършване на съдебномедицинските, съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи, включително и за заплащането на разходите на лечебните заведения.

4.3.Размерът на разходите на лечебните заведения за изготвяне на съдебномедицинските, съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи се определя в справка за реално извършените от лечебното заведение разходи до максималните размери на разходите, посочени в приложението.Справката се утвърждава от ръководителя на лечебното заведение и се прилага към съответната експертиза.

4.4. Когато експертизата се изготвя в лечебно заведение, разходите за извършването ѝ, направени от лечебното заведение, се превеждат по сметка на лечебното заведение след представяне на първичен счетоводен документ и справката по чл. 30, ал. 4 от Наредба № 2/26.10.2011 г.

4.5 Размерът на възнаграждението на вещото лице се определя при условията и по реда на Наредба № Н-1 от 14.02.2023 г., като се изплащат непосредствено на вещото лице.

4.6.Когато експертизата е извършена в лечебно заведение, условията и редът за нейното съхранение се уреждат с правилника за устройството, дейността и вътрешния ред на съответното лечебно заведение.

№	Вид разход	Описание	Показатели	Максимален размер в лв.
1.	Преки разходи	1.1. Разходи за лекарствени продукти и консумативи (разходи за една аутопсия)	Медицински консумативи (ръкавици, калцуни, престилки, трупни чували, маски, еднократни контейнери, стерилни – за кръв и урина, стерилни контейнери за тъкани материали), лекарствени продукти, реактиви, дезинфектанти, хигиенни материали (памук, лигнин, измиващи средства, почистващи средства)	
			Общо:	до 140,00 лв.
		1.2. Възнаграждения на помощен персонал за една аутопсия – до 4 часа	Часова ставка общо за помощен персонал: помощник-химик, лаборант, санитар, препаратор	до 23,75 лв./час
			Общо за една аутопсия – до 4 часа	до 95,00 лв.
Общо преки разходи:				до 235,00 лв.
2.	Непреки разходи	Непреки разходи за една аутопсия	Разходи за канцеларски материали; отпадъци (битови и опасни), амортизации; охрана; застраховки; вода; електроенергия; топлоенергия; телефонни, транспортни и пощенски разходи	
			Общо разходи:	до 85,00 лв.
Общо преки и непреки разходи за една аутопсия				до 320,00 лв.
3.	Допълнителни разходи	3.1. Изследвания (при необходимост)	Токсикохимични изследвания	до 290,00 лв.
			Химични изследвания	до 140,00 лв.
			Определяне на кръвна група	до 10,00 лв.
			Съхранение на биологични проби (за 3 месеца на 1 проба)	до 12,00 лв.
			Хистологични изследвания*	до 20,00 лв.
			Микробиологични изследвания	до 60,00 лв.
			Изследвания чрез ДНК профилиране (по 15 генетични локуса)	до 280,00 лв.
			Серологични изследвания	до 60,00 лв.
		3.2. Съхранение на труп в хладилна камера (при необходимост)	За едно денонощие	до 20,00 лв.

*Хистологични изследвания (за 1 парафинов блок с 2 хистологични препарата, без специални оцветявания).

Разчет на необходимите разходи за извършена съдебнопсихиатрична или съдебнопсихологична експертиза за едно денонощие

Вид разход
Храна
Рутинна параклиника
Медицински консумативи
Вода, горива, енергия
Пране
Инвентар (постелен и друг)
Лекарствени продукти
Общо разходи – по ценоразпис и сметка на лечебното заведение до 30 лв.

V. ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

1. „Вещо лице” е специалист със специални умения, включен в списъка по чл.398 от ЗСВ или специалист със специални умения и знания, който е назначен при условията на чл.396, ал.2 от ЗСВ .
2. ”Експертиза” е процесуално регламентирана дейност, извършвана по искане на компетентния орган от лица, които притежават специални знания за изследване на определени обекти или други обстоятелства, свързани с изясняването на определени факти по съдебните дела.
3. ”Действително отработен час” е времето за извършване на оглед на обектите, събиране на образци за сравнително изследване, измерване, преглеждане на документи, справки в архиви, изследвания, анализи и други необходими за изготвяне на експертната дейности.
4. Настоящите правила са задължителни за съдиите, съдебните служители и експертите по делата, като същите се обявяват на посочените адресати по подходящ начин, включително и чрез Интернет сайта на съда.
5. Председателят на съда организира и осъществява периодичен контрол за спазването на утвърдените правила за работа с вещи лица при определянето, присъждането и изплащането на разходи и възнаграждения на експертите по съдебните дела.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА РАЙОНЕН СЪД
БЛАГОЕВГРАД

ЗА Я В Л Е Н И Е

от
ЕГН....., телефон
адрес за призоваване:.....
ел.адрес:
образование:.....
специалност:.....
допълнителна квалификация:..... стаж
като по специалността
стаж като вещо лице
месторабота и длъжност:.....

Господин/госпожо Председател,

Моля, да бъде включен/включена в изпълнението на съдебни експертизи, при необходимост от специални знания в притежаваната от мен специалност, а
именно:.....
.....
.....
.....

Прилагам следните документи:

1. Заверено копие от диплома за завършено професионално образование и квалификация
2. Свидетелство за съдимост.
3. Документи, свързани със стажа по специалността и такъв за допълнителните квалификации на експерта.
4. Декларация, че не е поставен/а под запрещение; че не е лишен/а от право да упражнява професия или дейност; че не осъществява функции по правораздаване в съдебната система; че не е осъждан/а за престъпление от

общ характер; че има разрешение за постоянно пребиваване в България /ако е чужд гражданин/.

5. Други документи по преценка на вещото лице.

Дата :

Подпис:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
РАЙОНЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД

Приложение № 2

Изх.№

Дата:

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Районен съд – Благоевград издава настоящото на
....., В
уверение на това, че му е възложено изпълнение на съдебна експертиза по
....., насрочено за

На основание чл.395, ал.2 от ЗСВ, всички държавни органи, юридически лица и граждани, при които се намират материали, необходими за експертизата, са длъжни да осигурят достъп на вещото лице до тях съобразно нивото на достъп до класифицирана информация, което то притежава, както и да оказват необходимото съдействие за изпълнение на задачите на експертизата.

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

/подпис и печат на съда/

СПРАВКА-ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 23, ал. 2 и чл. 24, ал. 2 от Наредба № Н-1 от 2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица

от
 ЕГН , пост. адрес
 тел./факс , моб.
 e-mail:
 назначен за вещо лице по
 №/..... г.
 на

(орган, назначил експертизата)

№	ДД.ММ.ГГ Дата/час	Описание на извършената работа	Възнаграждение (лв.)			Разходи (лв.)		
			на час	време	сума	вид	сума	
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
					СТОЙНОСТ		СТОЙНОСТ	

Добавка за особено сложна и специфична експертиза:
 стойност (лв.).
 Добавка за експертиза, извършена в почивни дни или национални празници:
 стойност (лв.).
 Обща сума за плащане лв., дължими от бюджета/набирателната сметка.
 Сумата да бъде преведена по сметка с IBAN №
 банков код , при банка
ИЗВЕСТНА МИ Е НАКАЗАТЕЛНАТА ОТГОВОРНОСТ ПО ЧЛ. 313 НК.
 Гр. Вещо лице:
 Дата: